

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

การจัดการศึกษาไม่ว่าเป็นการศึกษาระดับใด เป้าหมายที่สำคัญประการหนึ่งได้แก่ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็น การศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐต้องรับผิดชอบจัดการศึกษา ให้เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษา ภาคบังคับทุกคนได้เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา และเป้าหมายด้านคุณภาพตามแผนพัฒนา การศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ระดับประถมศึกษาของสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ คือ "เร่งพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามจุดหมายของ หลักสูตร พ.ศ. 2521 โดยปรับปรุงการสอนทุกกลุ่มประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ มุ่งเน้นทักษะภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสุขภาพอนามัยเป็นพิเศษ รวมทั้งปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีสุขนิสัยที่ดี มีกิจนิสัยและทักษะ เบื้องต้นที่เอื้อต่อการพัฒนาอาชีพ เศรษฐกิจ สังคม ชุมชน และการปกครองในระบบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข" (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ 2529 : 16) การพัฒนาให้นักเรียนมีคุณภาพตามจุดหมายของหลักสูตรคือ ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ หรือผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดหมายที่วางไว้ การจัดการศึกษา คือการถ่ายทอดความรู้ หรือการจัดประสบการณ์ทั้งปวงให้กับผู้เรียน โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมี ประสิทธิภาพ การจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียนประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูจัดให้กับ ผู้เรียน กิจกรรมการอ่านเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเกี่ยวข้องกับกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ เด็กที่อ่านได้ดี กล่าวคือสามารถอ่านได้รวดเร็วและเข้าใจ เรื่องที่อ่านอย่างถูกต้องจะช่วยให้ การเรียนวิชานั้น ๆ ง่ายขึ้น สำหรับการสอนอ่านในโรงเรียนประถมศึกษาของไทยได้เน้นถึง ความสำคัญของการสอนอ่านไว้ว่า "การอ่านหนังสือเป็นพฤติกรรมที่สำคัญยิ่ง ครูต้องให้

ความพยายามให้มากในการที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน ทั้งนี้เพราะกิจกรรมของการเรียนและผลสัมฤทธิ์ของการเรียนต้องอาศัยการอ่านทั้งสิ้น...."

(กรมวิชาการ 2523 : 8) ทิงเกอร์ (Tinker 1968 : 1) กล่าวว่า วิธีที่ดีและสะดวกที่สุดในการแสวงหาความรู้จากหนังสือคือการอ่าน นอกจากหนังสือแล้วยังมีสิ่งที่มีมนุษย์เราต้องอ่านอีกมาก เช่น แผ่นป้ายโฆษณา คำชี้แจงต่าง ๆ เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่าแทบทุกกิจกรรมในชีวิตประจำวันของมนุษย์ต้องอาศัยการอ่านเข้าช่วย ซึ่งสอดคล้องกับ สเตรง (Strang 1967 : 4) ที่ว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จในการเรียนวิชาอื่น ๆ นักเรียนที่มีทักษะในการอ่านมากก็จะได้รับความรู้มาก ในทางกลับกันถ้านักเรียนขาดทักษะในการอ่านก็จะเกิดผลเสียดังที่ สเตอเรน และ โกลด์ (Stern and Gould 1965 : 12-13) กล่าวว่า ถ้านักเรียนขาดทักษะในการอ่านคืออ่านได้ช้า ขาดความเข้าใจและไม่สามารถจำเรื่องราวที่อ่านได้จะทำให้การเรียนวิชาต่าง ๆ ไม่ได้ผล การเรียนล้มเหลว เกิดความเบื่อหน่าย วิตกกังวล หรือเกิดความท้อถอยไม่อยากเรียนต่อไป นอกจากนี้ รัตนาศิริพานิช (2522 : 56) กล่าวว่า ปัญหาที่สำคัญในการอ่านคือ นักเรียนขาดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน จับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องไม่ได้ จดจำสิ่งที่เรียนหรืออ่านไปแล้วไม่ได้ ในการเรียนวิชาต่าง ๆ นักเรียนต้องอ่านเนื้อหา คำสั่ง และโจทย์ปัญหาจากหนังสือ แบบเรียน แบบฝึกหัด คำราดต่าง ๆ ถ้าไม่เข้าใจจะทำให้เรียนไม่ได้ผล ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทั้งในส่วนตัวผู้เรียนและประเทศชาติ นักเรียนในชั้นประถมศึกษาสอบตกซ้ำชั้นปีละมาก ๆ สาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีการซ้ำชั้นก็คือ นักเรียนมีปัญหาในการอ่าน ฉะนั้นความสำเร็จในการเรียนของเด็กส่วนใหญ่จึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน ประกอบกับคุณภาพของนักเรียนระดับประถมศึกษาซึ่งอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ทั้งนี้จากผลการประเมินคุณภาพพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั่วประเทศของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2528 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกกลุ่มประสบการณและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรโดยเฉลี่ยยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ นั่นคือ

1. กลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 56.84 และ 36.52

ตามลำดับ

2. กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สปช.) คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.69

3. กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ (กพอ.) คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 57.60
4. กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (สสน.)
 - 4.1 ภาควิชาความรู้ลึก คะแนนเฉลี่ย 2.87 จากคะแนนเต็ม 4
 - 4.2 ภาควิชาสุนทรีย์ คะแนนเฉลี่ย 2.23 จากคะแนนเต็ม 3
 - 4.3 ความแข็งแรง น้ำหนัก ส่วนสูง คะแนนเฉลี่ย 2.16 จากคะแนนเต็ม 3

นอกจากนี้ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอน ยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ เช่นเดียวกัน จากสรุปผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ปี 2526 รายงานว่า มีนักเรียนที่เข้าเรียนตั้งแต่ชั้น ป.1 ในจำนวน 100 คน สามารถเรียนจบ ป.6 ภายในระยะเวลาของหลักสูตร 6 ปี เพียง 64 คนเท่านั้น (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ 2529 : 9)

กลวิธีเรียน (Study Strategies) เป็นเทคนิคในการเรียน หรือแก้ปัญหาในการเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และจำเรื่องราวที่เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยจะเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียน ดังที่เฮล (Hale 1983 : 709 citing Kulhavy 1981, Doctorow, Wittrock & Marks 1978, Fass & Schumacher 1978, Frase 1975, Richard & August 1975, Rothkopf 1970) ได้กล่าวถึงผลของกิจกรรมที่เป็นกลวิธีเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ ได้แก่ การจดบันทึก การขีดเส้นใต้ และกิจกรรมอื่น ๆ ที่นำมาใช้เป็นประจำในการเรียนเพื่อฝึกทักษะ พบว่ากิจกรรมเหล่านั้นมีประสิทธิภาพโดยจะสามารถจูงใจให้นักเรียนใช้เทคนิคดังกล่าวเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และจำเรื่องราวด้วยการทำกิจกรรมของนักเรียน กานเย่ (Gagné 1964 : 168-170) ได้กล่าวถึงกลวิธีเรียนในการแก้ปัญหาว่า กลวิธีมีความสำคัญในการแก้ปัญหาของแต่ละบุคคลและเป็นเหตุการณ์ภายในของผู้เรียน อาจกล่าวได้ว่าเป็นหลักการสอนตนเอง (Self Instruction Principle) ให้เรียนรู้หลักการอื่น ๆ การใช้กลวิธีแก้ปัญหามีใช้กันในบางส่วนของปัญหา แต่เป็นการช่วยให้เกิดกระบวนการแก้ปัญหาได้ง่ายขึ้น ส่วนคีส และ ฮัลส์ (Deese and Hulse 1967 : 299-303) เรียกกลวิธีเรียนว่าความตั้งใจในการเรียน และกล่าวถึงผลการทดลองให้ผู้เรียนเรียนคำอย่างไม่ตั้งใจ (Incidental Learning) เปรียบเทียบกับการเรียนอย่างตั้งใจ (Intentional Learning) พบว่าการเรียนแบบ

ตั้งใจได้ผลมากกว่า ซึ่งการที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจ ผู้ทดลองมักจะจัดสภาพหรือเงื่อนไขให้กับผู้เรียนเป็นกลวิธีเรียน ดังเช่นการศึกษาของ เบรทซิง และ คัลฮาวิ (Bretzing and Kulhavy 1981 : 242-249) ที่ศึกษาเปรียบเทียบวิธีเรียนด้วยการอ่านความเรียงร้อยแก้ว 3 วิธี กับนักเรียน 120 คน วิธีที่หนึ่งให้อ่านอย่างเดียว วิธีที่สองอ่านแล้วจับบันทึกสำหรับเตรียมตัวเป็นผู้บรรยาย และวิธีที่สามอ่านแล้วจับบันทึกเพื่อเตรียมตัวอภิปรายกับผู้เชี่ยวชาญ ผลการศึกษาพบว่า การอ่านแล้วจับบันทึกมีคะแนนจากการวัดการระลึกมากกว่าการอ่านอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วันเพ็ญ สุภิกิตย์ (2528) ที่ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้น ป.5 จำนวน 60 คน โดยวิธีอ่านแล้วจับบันทึกเขียนลำดับเรื่องราวกับวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด ใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจภายหลังการเรียนพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ใช้การเขียนลำดับเรื่องราวได้คะแนนมากกว่ากลุ่มที่ทำแบบฝึกหัด นอกจากนี้ แบล็งค์ชาร์ด และ ไมเคนสัน (Blanchard and Mikhelson 1987 : 197-200) ได้ศึกษาผลของกลวิธีเรียนด้วยการอ่านแล้วขีดเส้นใต้ข้อความที่มีต่อการจำเรื่องราวที่อ่านของนักเรียน 84 คน ผลการศึกษาพบว่า การอ่านแล้วขีดเส้นใต้ช่วยให้การระลึกเรื่องราวที่อ่านได้ดีขึ้น

การทบทวนเป็นเรื่องสำคัญอย่างหนึ่งในการเรียน แบบของการทบทวนที่แตกต่างกันมีผลทำให้จำเรื่องราวที่เรียนแตกต่างกัน ดังที่ โลชท์ และ โอเวอร์ตัน (Leicht and Overton 1987 : 61 citing Hintzman 1974, 1976) ได้กล่าวถึงทฤษฎีของการแปรค่าการเข้ารหัส (Encoding Variability Theory) ที่เชื่อว่าการแปรค่าการเข้ารหัส เมื่อมีการทบทวน (Repetition) แบบเว้นช่วงเวลา (Spaced Repetition) มากกว่าการทบทวนแบบต่อเนื่อง (Massed Repetition) และการแปรค่าการเข้ารหัสนี้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการระลึกและการจำสิ่งเราที่เสนอเป็นความถี่ และได้มีการศึกษาผลของการทบทวนที่ต่างกันดังกล่าว พบว่าการทบทวนแบบเว้นช่วงเวลาระลึกเรื่องราวได้มากกว่าการทบทวนแบบต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เดมป์สเตอร์ (Dempster 1987 : 162-169) ที่ศึกษาเปรียบเทียบการทบทวนคำศัพท์ 2 แบบ คือทบทวนแบบต่อเนื่องและทบทวนแบบเว้นช่วงเวลาของการทดลองเพื่อจำคำศัพท์ ผลการศึกษาพบว่า การทบทวนแบบเว้นช่วงเวลาระลึกคำศัพท์ได้มากกว่าการทบทวนแบบต่อเนื่อง นอกจากนี้ กลัฟเวอ์

และ กอร์คิลล์ (Glover and Corkill 1987 : 198-199) ที่ศึกษาเปรียบเทียบการทบทวน 2 วิธี คือการทบทวนแบบต่อเนื่องและการทบทวนแบบเว้นช่วงเวลาจากการอ่านและฟังของนักเรียน 64 คน และ 60 คน ผลการศึกษาพบว่า การทบทวนแบบเว้นช่วงเวลาจะระลึกเรื่องราวที่เรียนได้มากกว่าการทบทวนแบบต่อเนื่อง เฉพาะการทบทวนจากความเรียงที่เป็นข้อความเดิม ชนิดคำต่อคำ (Verbatim) แต่สำหรับการทบทวนจากข้อความที่เขียนขึ้นใหม่ (Paraphrase) ผลการทบทวนไม่ทำให้เกิดการระลึกแตกต่างกัน จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า การทบทวนที่ต่างกันส่งผลต่อการจำเรื่องราวที่เรียนต่างกัน และอาจจะไม่แตกต่างกันถ้าเป็นการทบทวนจากข้อความใหม่

การทบทวน (Review) เกิดขึ้นภายหลังที่ได้ใช้กลวิธีเรียนด้วยการอ่านซ้ำ การอ่านแล้วขีดเส้นใต้ และอ่านแล้วจบบันทึก จากนั้นจึงทบทวนจากผลของการใช้กลวิธีนั้น ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเปรียบเทียบผลของการทบทวนที่ต่างกัน 2 แบบ คือการทบทวนแบบต่อเนื่อง และการทบทวนแบบเว้นช่วงเวลา ดังนี้

1. การทบทวนแบบต่อเนื่อง คือการทบทวนทันทีภายหลังการใช้กลวิธีเรียนเสร็จสิ้นลง
2. การทบทวนแบบเว้นช่วงเวลา คือการทบทวนภายหลังการเว้นช่วงเวลาหนึ่ง เมื่อใช้กลวิธีเรียนนั้นเสร็จสิ้นลง

ความแตกต่างระหว่างเพศของผู้เรียน เป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อการใช้กลวิธีเรียน ด้วยกิจกรรมประกอบการอ่านความเรียงร้อยแก้ว เพราะจากการศึกษาและวิจัยเป็นจำนวนมาก พบว่านักเรียนหญิงมีความถนัดและมีทักษะทางภาษามากกว่านักเรียนชาย โดยเฉพาะการอ่านดั่งที่ ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน (2525 : 40) กล่าวว่า "เรามักจะยอมรับกันว่าความแตกต่างระหว่างเพศเป็นสาเหตุให้คนเราแตกต่างกันในเรื่องการอ่าน ในระดับประถมศึกษาเด็กผู้หญิงจะอ่านได้ดีกว่าเด็กผู้ชายเป็นส่วนใหญ่ ทักษะ หัตถ์คดี ความสนใจ การแสดงพฤติกรรม จากการค้นคว้าปรากฏว่าเพศชายหรือเพศหญิงก็สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีเหมือนกัน แต่การที่ชายและหญิงมีหัตถ์คดีหรือความสนใจในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน เป็นเพราะชนมธรรมนิยมประเพณีของสังคม" และ แมทลิน (Matlin 1983 : 361 citing Maccoby and Jacklin 1974) กล่าวว่าเพศชายและเพศหญิง

น่าจะไม่มี ความแตกต่างกันเกี่ยวกับความสามารถในการจำและทักษะในการเข้ารหัส การถอดรหัส และความสามารถในการใช้กลวิธีจำ แต่ในบางกรณี เช่น ความจำคำถ้อยคำ และเรื่องราวเกี่ยวกับสังคมผู้หญิงจำได้ดีกว่าผู้ชาย แต่ เพค และ ฮันนาฟิน (Peck and Hunnafin 1983 : 100-106) ศึกษาผลของการสอนให้จดบันทึกในการฟังเรื่องราวที่มีต่อการจำของนักเรียนที่มีต่างเพศกัน ของนักเรียนเกรด 6 จำนวน 104 คน เป็นชาย 43 คน หญิง 61 คน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มที่สอนให้จดบันทึก นักเรียนหญิงมีคะแนนจากการทดสอบวัดความจำมากกว่านักเรียนชาย ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของ ทอมป์สัน (Thompson 1987 : 212-219) ที่ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและแยกเสียงของนักเรียนเพศชายและเพศหญิง พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีอายุ 7 ขวบ มีความสามารถในการอ่านไม่แตกต่างกัน และเด็กผู้ชายสามารถแยกเสียงได้ดีกว่าเด็กผู้หญิง

จากข้อมูลและผลการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความคิดว่าควรจะมีการวิจัยเพื่อหาความรู้ใหม่ ๆ ที่ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนโดยเฉพาะวิธีเรียนที่มีกิจกรรมประกอบการอ่าน ช่วยให้อ่านเรื่องราวที่เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น วิธีเรียนที่ช่วยให้อ่านเรื่องราวที่เรียนมีหลายวิธี และการค้นหาตัวแปรที่สำคัญซึ่งส่งผลต่อการจำเรื่องราวที่อ่านเป็นวิธีที่สำคัญวิธีหนึ่ง ตัวแปรที่สำคัญดังกล่าวคือ กลวิธีเรียน (Study Strategies) และการทบทวน (Review) ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่ากลวิธีเรียนและการทบทวนจะมีผลต่อการจำเนื้อเรื่องของนักเรียนที่ต่างเพศกันหรือไม่ ตลอดจนกิจกรรมระหว่างตัวแปรทั้งสามด้วย

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีเรียน

การศึกษาเกี่ยวกับการใช้กลวิธีเรียนที่ให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจในการเรียนโดยมีกิจกรรมหรือวิธีที่กระตุ้นให้เกิดความตั้งใจนั้นมีหลายวิธี เช่น การบอกให้ผู้เรียนจำรายละเอียดเรื่องที่อ่าน ดังที่ มัวร์ และ โอคริสคอลล์ (Moor and O'Driscall 1983 : 460-464) ศึกษาผลของการใช้กลวิธีเรียนความเรียงร้อยแก้วที่มีต่อการจำเรื่องราวที่อ่าน ซึ่งได้ทดลอง

กับนักศึกษามหาวิทยาลัยปัววีนวีกีนี้ จำนวน 88 คน เป็นนักศึกษาปีที่ 4 จำนวน 43 คน และเป็นนักศึกษาปีที่ 1 จำนวน 45 คน การทดลองนี้เป็นการเปรียบเทียบผลจากที่ได้ทดลองกับนักศึกษามอริกัน เครื่องมือที่ใช้คือความเรียงประเภทนิทานพื้นเมืองญี่ปุ่นเรื่อง "น้ำตามังกร" มีจำนวนคำ 390 คำ มีหน่วยความคิด (Idea Unit) 59 หน่วย ที่ได้เรียงอันดับความสำคัญจากน้อยไปหามาก ผู้รับการทดลองฟังเรื่องราวจากเทปบันทึกเสียงพร้อมกับการอ่านเรื่องราวไปด้วย แบ่งผู้รับการทดลองออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งกำหนดให้อ่านอย่างตั้งใจด้วยการบอกให้รู้ว่าจะมีการสอบภายหลัง การอ่านขอให้จำรายละเอียดให้มากที่สุด กลุ่มหนึ่งกำหนดให้อ่านอย่างไม่ตั้งใจด้วยการบอกให้รู้ว่าจะมีการสอบภายหลังการอ่านเกี่ยวกับคติเตือนใจ นอกจากนี้นักเรียนจำนวนครึ่งหนึ่งของแต่ละกลุ่มอนุญาตให้ยืมเวลาออกไปอีก 5 นาที แล้วทดสอบด้วยการให้เขียนเรื่องราวที่อ่านในกระดาษเปล่า กรรมการตรวจให้คะแนน 2 คน ความเชื่อมั่นในการให้คะแนน 91.25 % ผลการทดลองพบว่าไม่มีกิจกรรมร่วมเกิดขึ้นกับการทดลองครั้งนี้ แต่พบว่าผู้รับการทดลองให้หน่วยความคิดที่มีอันดับความสำคัญสูงในการจำเรื่องราวที่อ่าน นอกจากนั้นกลุ่มที่บอกให้อ่านอย่างตั้งใจจำเรื่องราวที่อ่านได้มากกว่ากลุ่มที่อ่านอย่างไม่ตั้งใจ ส่วนผลของการยืมเวลาออกไปอีก 5 นาที ไม่พบว่ามีแตกต่างกัน ซึ่งเมื่อนำผลจากการทดลองครั้งนี้ไปเปรียบเทียบกับผลการทดลองของนักศึกษามอริกันพบว่าผลการทดลองสอดคล้องกัน ยกเว้นการยืมเวลาออกไปอีก 5 นาที ช่วยให้จำเรื่องราวที่อ่านมากขึ้นสำหรับนักศึกษามอริกัน จากผลการทดลองชี้ให้เห็นว่า การใช้กลวิธีเรียนด้วยการบอกให้ผู้เรียนตั้งใจเรียนมีผลต่อการจำเรื่องราวที่อ่าน นอกจากนั้นการให้ผู้เรียนอ่านซ้ำก็เป็นวิธีที่ก่อให้เกิดความตั้งใจวิธีหนึ่งเช่นเดียวกัน แอ็ดเลอร์ (ถนอมวงศ์ ล้ายอมรรคผล 2528 : 18 อ้างอิงจาก Adler, 1963) กล่าวว่า กฎที่สำคัญที่สุดของการอ่านคือ เมื่ออ่านหนังสือยาก ๆ เป็นครั้งแรกให้อ่านไปจนจบไม่ต้องหยุดแม้ไม่เข้าใจก็ตาม แล้วจึงมาทำความเข้าใจเมื่ออ่านครั้งที่สอง วิธีนี้จะประหยัดเวลาลงมากและยังจับใจความได้ดี ทำให้อ่านง่ายขึ้นด้วย นับว่าเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่ง

กลวิธีเรียนที่เรียนด้วยการอ่านแล้วขีดเส้นใต้ก็เป็นวิธีหนึ่งที่กระตุ้นให้เกิดความตั้งใจทั้งที่ ฟาสส์ และ ชูเมกเกอร์ (Pass and Schumacher 1987 : 803-807) ได้ศึกษาผลของแรงจูงใจ กิจกรรมของผู้รับการทดลองและความน่าอ่านที่มีต่อการจำเรื่องราว

จากความเรียงรอกแก้วของนักศึกษาจำนวน 160 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างเรียนความเรียง รอยแก้วแล้วทดสอบวัดความจำเรื่องราวที่อ่าน ออกแบบการทดลองแบบ $2 \times 2 \times 2$

(แรงจูงใจ \times ระดับความอ่าน \times กิจกรรม) ผู้รับการทดลองแบ่งเป็นกลุ่มได้รับความเรียง ที่น่าอ่านและไม่น่าอ่าน อ่านแล้วขีดเส้นใต้และอ่านแล้วไม่ขีดเส้นใต้ขอความสำคัญ และแบ่งเป็น กลุ่มที่มีแรงจูงใจสูงและแรงจูงใจต่ำด้วยการจ่ายเงินและไม่จ่ายเงิน ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านแล้วขีดเส้นใต้พบว่า การขีดเส้นใต้ขอความสำคัญขณะที่อ่านส่งผลต่อการจำเรื่องราวที่อ่าน เฉพาะผู้รับการทดลองที่ได้รับแรงจูงใจสูงเท่านั้น และการอ่านแล้วขีดเส้นใต้มีผลต่อการจำความเรียงที่ไม่น่าอ่าน จากการศึกษาครั้งนี้สรุปได้ว่า การอ่านแล้วขีดเส้นใต้ขอความสำคัญส่งผลต่อการจำเรื่องราวที่อ่าน นอกจากนี้แล้ว แบลิ่งชาร์ด และ ไมเคิลสัน

(Blanchard and Mikhelson 1987 : 197-200) ได้ศึกษาผลของการใช้กลวิธีเรียนด้วยการอ่านแล้วขีดเส้นใต้ขอความที่มีต่อการจำและเข้าใจ เรื่องที่อ่านของนักศึกษาจำนวน 84 คน ชื่อเรื่องที่ให้อ่านคือ "The Pathology of Boredom" มีจำนวนคำ 2,410 คำ การอ่านให้อ่านจากจอร์นภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องทดลอง แบบแผนการทดลองคือ 2×3 ประกอบด้วยเวลาที่ใช้ในการศึกษามี 2 ระดับ คือ เวลา 30 นาทีหรือน้อยกว่ากับ เวลามากกว่า 30 นาที และผลสัมฤทธิ์ในการอ่านมี 3 ระดับ คือ สูง กลาง ต่ำ วิธีดำเนินการทดลองคือ ให้ผู้รับการทดลองอ่านข้อความจากจอร์นภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่ผู้รับการทดลองสามารถควบคุมให้อ่านเร็วขึ้นลงได้ และสามารถขีดเส้นใต้ประโยคที่สำคัญ ๆ ได้ แต่ขีดได้ไม่เกิน 24 ประโยค หลังจากนั้น 1 สัปดาห์ ผู้รับการทดลองก็กลับมาทบทวน (Review) เรื่องที่เรียนอีกครั้งหนึ่งจากที่ได้ขีดเส้นใต้เอาไว้ เสร็จแล้วทดสอบวัดความจำและความเข้าใจ และดูผลการคาดคะเนจากการขีดเส้นใต้กับคำถามว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มที่ใช้เวลาเรียนมากได้คะแนนไม่แตกต่างจากกลุ่มที่ใช้เวลาเรียนน้อย แต่กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูง กลาง ต่ำ มีคะแนนแตกต่างกัน คือ กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงมีคะแนนสูง กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านปานกลางมีคะแนนปานกลาง และกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านต่ำมีคะแนนต่ำ ส่วนเปอร์เซ็นต์ของการคาดคะเนคำตอบจากการอ่านแล้วขีดเส้นใต้กับจำนวนคำถามไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า กลวิธีเรียนด้วยการอ่านแล้วขีดเส้นใต้ช่วยให้อ่านเรื่องราวที่เรียนได้มากขึ้น นั่นคือใช้ได้ดีกับนักเรียนทุกระดับความสามารถในการอ่าน

กลวิธีเรียนที่เรียนด้วยการอ่านแล้วจกฉบับที่กก็ เป็นวิธีหนึ่งที่มีการศึกษา ซึ่งได้แก่ เมรทซิง และ คัลซาวิ (Bretzing and Kulhavy 1981 : 242-249) ที่ได้ศึกษาผล ของกลวิธีเรียนและแบบของความเรียงร้อยแก้ว ที่มีต่อการจำเรื่องราวที่อ่านของนักเรียน จำนวน 120 คน ผู้ทดลองแบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม สุ่มเข้ารับการทดลอง 6 เงื่อนไข เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ ความเรียงร้อยแก้ว 2 แบบ ที่มีใจความเหมือนกัน ได้แก่ ความเรียงที่ใช้ระเบียบทางภาษาสูง (High-formality) และความเรียงที่ใช้ระเบียบ ทางภาษาต่ำ (Low-formality) การสอนให้เรียนมี 3 วิธี คือ การอ่านอย่างเดียว อ่านแล้วจกฉบับที่กสำหรับเตรียมตัวเป็นผู้บรรยายให้กับนักเรียนระดับไฮสกูล และอ่านแล้ว จกฉบับที่กสำหรับเตรียมตัวอภิปรายกับผู้เชี่ยวชาญ ออกแบบการทดลองแบบแฟคตอเรียล 3×2 (วิธีเรียน \times แบบของความเรียง) ทดสอบผลการเรียนโดยการระลึกเสรี ผล ผลการศึกษาพบว่า การเรียนรู้อย่างจกฉบับที่กทั้งสองวิธีมีคะแนนความจำมากกว่าการอ่าน เพียงอย่างเดียว ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นถึงผลของการจกฉบับที่กที่มีต่อการเรียน นอกจากนี้ เฮล (Hale 1983 : 708-714) ได้ศึกษาผลของการใช้กลวิธีเรียนและการพยากรณ์การลืม ของนักเรียนระดับไฮสกูล จำนวน 377 คน โดยให้ผู้รับการทดลองอ่านความเรียงร้อยแก้ว เรื่องประวัติศาสตร์ประเทศจีนที่มีจำนวนคำ 1,310 คำ กลวิธีเรียนมี 2 วิธี คือ อ่านเพียง อย่างเดียวและอ่านแล้วจกฉบับที่ก มีการทดสอบวัดความจำภายหลังการอ่าน แบ่งการทดสอบ ออกเป็นอ่านแล้วสอบทันที และหึ่งช่วงเวลา 1 วัน 8 วัน และ 15 วัน กลุ่มที่สอบทันที ภายหลังการเรียน เมื่อทราบคะแนนของตนเองแล้วให้พยากรณ์ว่าถ้าผู้รับการทดลองใช้กลวิธี เรียนวิธีตรงข้ามกับที่ตนเองใช้ น่าจะได้คะแนนเท่าไร เมื่อเวลาผ่านไป 1 วัน 8 วัน และ 15 วัน ผลการทดลองปรากฏว่า คะแนนจากการทดสอบทันทีมากกว่าคะแนนแบบหึ่งช่วงเวลา คะแนนจากการใช้กลวิธีเรียนที่อ่านแล้วจกฉบับที่กมากกว่าการอ่านเพียงอย่างเดียวเมื่อทดสอบ ทันทีภายหลังการอ่าน แต่คะแนนจากการทดสอบแบบหึ่งช่วงเวลา 1 วัน 8 วัน และ 15 วัน ไม่แตกต่างกัน จากการทดลองชี้ให้เห็นว่า การใช้กลวิธีเรียนด้วยการอ่านแล้วจกฉบับที่กมีผล ต่อการจำเรื่องราวที่อ่านเมื่อมีการทดสอบทันทีภายหลังการเรียน ส่วนการศึกษาในประเทศไทย ที่เกี่ยวกับการจกฉบับที่กโดย วันเพ็ญ สุกัญชัย (2528) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจใน การอ่านและทัศนคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน โดยวิธีอ่าน

แล้วเขียนลำดับเรื่องราวกับการอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด ใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจ ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนลำดับเรื่องราว พบว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีอ่านแล้วเขียนลำดับเรื่องราวมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด

ผลการศึกษาดังกล่าวมา แสดงว่าการใช้กลวิธีเรียนเป็นตัวเลือกสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการจำเรื่องราวที่เรียน กล่าวคือ การเรียนด้วยการอ่านอย่างตั้งใจ การอ่านแล้วขีดเส้นใต้ และการอ่านแล้วจดบันทึก สามารถจำเรื่องราวที่เรียนได้มากกว่าการเรียนโดยการไม่ใช้กลวิธีเรียน

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทบทวน

การทบทวนเป็นการกระทำซ้ำต่อสิ่งเราหรือเรื่องที่ได้อ่านไปแล้ว การทบทวนนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการเรียน แบบของการทบทวนที่ต่างกันมีผลต่อการจำเรื่องราวที่เรียนต่างกัน ดังที่ ไลท์ และ โอเวอร์ตัน (Leicht and Overton 1987 : 61-67) ศึกษาเพื่อทดสอบทฤษฎีแปรค่าการเข้ารหัส (Encoding-Variability Theory) ที่เชื่อว่าการแปรค่าการเข้ารหัสมีผลเนื่องมาจากการทบทวน (Repetition) แบบเว้นช่วงเวลา (Spaced Repetition) มากกว่าการทบทวนแบบต่อเนื่อง (Massed Repetition) และผลจากการแปรค่าการเข้ารหัสที่มากกว่านั้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการระลึก (Recall) และการจำสิ่งเราที่เสนอเป็นความถี่ เขาได้ทดลองกับนักศึกษาจำนวน 120 คน เครื่องมือเป็นบัตรชื่อ 1 ชุด มี 70 บัตร สร้างขึ้นจากชื่อของบุคคลสำคัญ 28 ชื่อ ประกอบด้วยชื่อที่ใช้แทรก ชื่อที่มีความถี่ (1, 3 และ 6) และมีการถ่วงดุลย์กันทำให้แตกต่างกัน 12 ชุด ดำเนินการวิจัยโดยให้นักศึกษาเขียนคำให้สัมพันธ์กับชื่อที่แจกให้คนละ 1 ชุด ลงในกระดาษคำตอบ มีการทบทวน 2 แบบ คือแบบต่อเนื่องและแบบเว้นช่วงเวลา แบบต่อเนื่องให้เขียนโยงสัมพันธ์คำซ้ำอีกครั้งหนึ่งโดยไม่มีที่อื่นมาแทรก ส่วนการทบทวนแบบเว้นช่วงเวลานั้นมีชื่ออื่นแทรกจำนวน 5 ชื่อ แล้วจึงมีการทบทวนโดยการเขียนคำโยงสัมพันธ์กับชื่ออีกครั้งหนึ่ง การเขียนคำที่นำมาโยงสัมพันธ์กับชื่อในการทบทวนนั้นจะเปลี่ยนคำใหม่ก็ได้ ใช้เวลาในการเขียนคำ 15 วินาทีต่อ 1 ชื่อ ผลการทดลองพบว่า จำนวนการโยงสัมพันธ์ของการทบทวนแบบต่อเนื่องมีมากกว่าการทบทวนแบบเว้นช่วงเวลา ส่วนผลของการระลึกและจำสิ่งเราที่เสนอเป็นความถี่

ได้ผลสอดคล้องกับสมมติฐาน นั่นคือ การทบทวนแบบ เว้นช่วง เวลาระลึกได้มากกว่าการทบทวนแบบต่อเนื่อง จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการทบทวนแบบ เว้นช่วง เวลา มีผลต่อการจำเรื่องราวที่เรียนมากกว่าการทบทวนแบบต่อเนื่อง

เกี่ยวกับการทบทวนจากการอ่านความเรียงร้อยแก้ว กอล์ฟเวอร์ และ คอร์กิลล์ (Glover and Corkill 1987 : 198-199) ศึกษาผลของการทบทวนข้อความที่มีต่อการจำเรื่องราวที่อ่านและการฟังจากเครื่องบันทึกเสียงของนักเรียนที่เข้ารับการทดลองจากการอ่าน จำนวน 64 คน และนักเรียนที่เข้ารับการทดลองจากการฟัง จำนวน 60 คน โดยเปรียบเทียบการทบทวน 2 วิธี คือการทบทวนแบบต่อเนื่องและการทบทวนแบบ เว้นช่วง เวลา (Massed VS. Spaced) และประเภทของข้อความที่ใช้ทบทวน คือทบทวนจากข้อความเดิม ชนิดคำต่อคำ และทบทวนจากข้อความเขียนขึ้นใหม่แต่คงความหมายเดิม (Verbatim VS. Paraphrase) แบบแผนการทดลองคือ 2×2 (การทบทวน \times ประเภทของข้อความ) ทดลองโดยให้นักเรียนกลุ่มที่ทบทวนแบบต่อเนื่องอ่านเรื่องจากหนังสือเรื่อง แล้วอ่านซ้ำข้อความเดิมชนิดคำต่อคำกับอีกกลุ่มหนึ่งอ่านซ้ำเรื่องเดิมจากข้อความที่เขียนขึ้นใหม่ หลังจากนั้นทั้งสองวัดความจำทันที ส่วนนักเรียนกลุ่มทบทวนแบบ เว้นช่วง เวลา อ่านหนังสือจบ 1 ครั้ง เว้นช่วง เวลา 30 นาที แล้วกลับมาอ่านเรื่องเดิมชนิดคำต่อคำ กับ เว้นช่วง เวลา 30 นาที แล้วกลับมาอ่านเรื่องเดิมชนิดเขียนขึ้นใหม่ หลังจากนั้นทั้งสองวัดความจำภายหลังการทบทวน ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนกลุ่มที่อ่านทบทวนข้อความชนิดคำต่อคำที่ทบทวนแบบต่อเนื่อง ระลึกได้น้อยกว่ากลุ่มที่ทบทวนแบบ เว้นช่วง เวลา ส่วนนักเรียนที่อ่านข้อความแล้วทบทวนจากข้อความที่เขียนขึ้นใหม่ที่ทบทวนแบบต่อเนื่อง ผลของการระลึกไม่แตกต่างกันกับนักเรียนที่ทบทวนแบบ เว้นช่วง เวลา และผลจากการทดลองโดยการฟังจากเทปบันทึกเสียงก็ได้ผลเช่นเดียวกัน จากการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าการทบทวนแบบ เว้นช่วง เวลา การอ่านข้อความชนิดคำต่อคำ ระลึกได้มากกว่าการทบทวนแบบต่อเนื่อง

ผลทำนองเดียวกันนี้ เดมป์สเตอร์ (Dempster 1987 : 162-169) ได้ศึกษาผลของการแปรค่าการเข้ารหัส และการทบทวนแบบ เว้นช่วง เวลา โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 5 วิธี เฉพาะวิธีที่ 3 และ 4 เป็นการศึกษาผลของการทบทวนการเรียนคำศัพท์

แบบเว้นช่วงเวลา (Spaced Repetition) เปรียบเทียบกับการทบทวนแบบต่อเนื่อง (Massed Repetition) การทดลองวิธีที่ 3 ผู้รับการทดลองเป็นนักศึกษาจำนวน 48 คน สุ่มเข้ากลุ่ม 4 กลุ่ม เพื่อเรียนคำศัพท์ 38 คำ ที่แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะจัดทำเป็นสมุดคำ คือเล่มที่ 1 ประกอบด้วยคำศัพท์-คำนิยาม และเล่มที่ 2 ประกอบด้วยคำศัพท์-คำนิยาม-ประโยค 3 ประโยค การทบทวนคือการทบทวนแบบต่อเนื่องที่เรียนคำศัพท์ติดต่อกันไปจนครบ 3 จบ โดยไม่มีคำอื่นแทรก และการทบทวนแบบเว้นช่วงเวลา คือเรียนโดยมีคำอื่นแทรกระหว่างจบที่ 1 และจบที่ 2 จนครบ 3 จบ แบบแผนการทดลองคือ 2×2 (การทบทวน \times คำศัพท์) และการทดลองที่ 4 ทดลองคล้ายกับวิธีที่ 3 ผู้รับการทดลอง 48 คน เงื่อนไขการทบทวนเหมือนเดิม แต่เปลี่ยนจำนวนคำศัพท์ในการทบทวนครั้งสุดท้ายเหลือเพียง 13 คำ ทดสอบผลการเรียนจากการทดลองทั้ง 2 วิธี ด้วยการให้ระลึกคำศัพท์เมื่อเสนอคำนิยามให้ในกระดาษคำตอบ ผลการศึกษาพบว่า การทบทวนแบบเว้นช่วงเวลา มีคะแนนการระลึกมากกว่าการทบทวนแบบต่อเนื่อง ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า ผลของการทบทวนที่ต่างกันมีผลต่อการจำของผู้เรียน

ผลการทดลองที่กล่าวมา แสดงให้เห็นว่าการทบทวนที่ต่างกันมีอิทธิพลต่อการจำเรื่องราวที่เรียน คือการทบทวนแบบเว้นช่วงเวลาช่วยให้จำเรื่องราวที่เรียนได้มากกว่าการทบทวนแบบต่อเนื่อง

การวิจัยเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศ

ความแตกต่างระหว่างเพศที่เกี่ยวกับความสามารถในการเรียนของนักเรียน ได้มีการศึกษากันมานานแล้ว และในหลาย ๆ เนื้อหาวิชา ดังที่ แมตลิน (Matlin 1983 : 361 citing Maccoby and Jacklin 1974) ศึกษาเกี่ยวกับความจำของนักเรียนที่ต่างเพศกัน โดยแบ่งเนื้อหาที่จะให้จำออกเป็น 4 ประเภท คือ (1) จำเนื้อหาด้วยคำ (2) จำสิ่งของและจำนวน (3) จำการรวมกันของด้อยคำ และที่ไม่ใช่ด้อยคำ และ (4) จำเรื่องเกี่ยวกับสังคม จากการศึกษาพบว่าในการทดลอง 22 ครั้ง มีจำนวน 10 ครั้ง ที่นักเรียนหญิงระลึกเนื้อหาด้วยคำได้มากกว่านักเรียนชาย จำนวน 12 ครั้ง ไม่พบว่าแตกต่างกัน ความแตกต่างระหว่างเพศด้านความจำด้วยคำนี้จะปรากฏพบเมื่อนักเรียนมีอายุเกิน 7 ปี ขึ้นไป ส่วนความจำด้วยคำอื่น ๆ พบว่าไม่มีการจำที่สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบที่

เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศ เขาสรุปว่า เพศชายและเพศหญิงไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของความสามารถในการจำคำ และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเก็บข้อมูลที่เป็นเนื้อหา (Storing) และการดึงข้อมูลออกมาใช้ (Retrieving) นอกจากนี้เพศชายและเพศหญิงน่าจะไม่แตกต่างกันในการเลือกใช้กลยุทธ์จำ (Memory Strategies) แต่อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีธรรมชาติของเนื้อหาที่เรียนมีอิทธิพลต่อการระลึก นั่นคือ เพศหญิงน่าจะจำเนื้อหาด้วยคำและเนื้อหาคนละสิ่งกันได้ดีกว่าเพศชาย

อย่างไรก็ตาม ในเรื่องเกี่ยวกับเพศนี้ได้มีการศึกษากันต่อมา ซึ่งได้แก่ ผลการทดลองที่นงสนใจของ เพค และ ฮันนาฟิน (Peck and Hunnafin 1983 : 100-106) ที่ได้ศึกษาผลของการสอนให้จดบันทึกในการฟังที่มีต่อการจำของนักเรียนต่างเพศกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 6 จำนวน 104 คน เพศชาย 43 คน เพศหญิง 61 คน ตัวอย่างถูกสุ่มเข้ากลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่สอนให้จดบันทึก กลุ่มที่ไม่สอนให้จดบันทึก กลุ่มที่สอนให้จดบันทึกแต่ไม่ต้องจดบันทึก และกลุ่มที่ไม่สอนให้จดบันทึกและไม่ต้องจดบันทึก เมื่ออ่านให้ฟังแล้วกลุ่มที่ต้องจดบันทึกคือ กลุ่มที่ 1 และ 2 ซึ่งต้องจดบันทึกเรื่องราวที่ได้จากการฟังลงในกระดาษที่แจกให้ ส่วนกลุ่มที่ไม่ต้องจดบันทึก คือ กลุ่มที่ 3 และ 4 ก็ให้ตั้งใจฟังอย่างเดียว หลังจากนั้นมีการทดสอบวัดความจำทันที และทิ้งช่วงเวลาการทดสอบ 5 วัน และ 30 วัน ผลการศึกษาพบว่า มีกิจกรรมระหว่างนักเรียนที่ต่างเพศกัน และการจดบันทึก กล่าวคือ การจดบันทึกของนักเรียนเพศหญิงมีคะแนนมากกว่าการจดบันทึกของนักเรียนเพศชาย แต่การไม่จดบันทึกนักเรียนเพศชายมีคะแนนมากกว่านักเรียนเพศหญิง จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่า นักเรียนเพศหญิงจำเรื่องราวที่ฟังแล้วจดบันทึกได้มากกว่านักเรียนเพศชาย

นอกจากนี้ยังมีผู้ศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศเกี่ยวกับการอ่านคำ ดังที่ ทอมป์สัน (Thompson 1987 : 212-219) ที่ศึกษาเพื่อดูความแตกต่างระหว่างเพศเกี่ยวกับการอ่านคำ โดยคาดหวังว่าเด็กผู้ชายมีความสามารถในการอ่านเท่ากับเด็กหญิง และคาดหวังว่าเด็กผู้ชายสามารถแยกเสียง (Segment) ได้ดีกว่าเด็กผู้หญิง เขาแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 วิธี วิธีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 7 ขวบ จำนวน 87 คน ที่มีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับเดียวกัน เป็นชาย 37 คน หญิง 50 คน ให้อ่านคำพ้องเสียงที่สะกดผิดเข้าคู่กับคำที่สะกดถูก เช่น Lite - Light กับคำพ้องเสียงสะกดผิดชนิดคล้ายคลึงเข้าคู่กับ

คำสะกดถูก เช่น horse - horse การศึกษาวิธีที่ 2 ใช้กลุ่มตัวอย่างชุดเดิม ให้อ่านคำที่ออกเสียงตรงตามการผสมคำ (Regular) เช่น sent และคำที่อ่านออกเสียงไม่ตรงตามการผสมคำ (Exception) เช่น come และการศึกษาวิธีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่เริ่มหัดอ่านอายุ 6 ขวบ จำนวน 84 คน เป็นเพศชาย 39 คน เพศหญิง 45 คน คำที่เสนอให้เรียนเป็นคำที่ออกเสียงตรงตามการผสมคำในการศึกษาวิธีที่ 2 จำนวน 20 คำ การเสนอคำให้อ่านประกอบด้วยตัวอักษรที่เป็นพยัญชนะและสระ 2 หรือ 3 ตัวแรก แล้วตามด้วยคำเต็ม เช่น ba - back, rou - round การศึกษาทั้ง 3 วิธี มีการฝึกก่อนเป็นรายบุคคล ทดสอบด้วยการอ่านออกเสียงแล้วนับจำนวนครั้งที่ออกเสียงถูก ผลการศึกษาสนับสนุนสมมติฐานนั้นคือ เด็กผู้ชายมีความสามารถในการอ่านเท่ากับเด็กผู้หญิง และสามารถแยกเสียงได้ดีกว่าเด็กหญิง

การศึกษาทดลองดังกล่าว แสดงว่าความแตกต่างระหว่างเพศเป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการจำเรื่องราวที่เรียน โดยเฉพาะการใช้กลวิธีเรียนที่มีกิจกรรมประกอบ เช่น การจับบันทึกที่พบว่า เด็กหญิงจำเรื่องราวที่เรียนได้ดีกว่าเด็กผู้ชาย เป็นต้น

ดังนั้น จากผลการศึกษาเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งทางด้านการใช้กลวิธีเรียนด้านการทบทวน และด้านเพศต่างกัน ทั้งรายละเอียดที่กล่าวมาแล้วนั้น สามารถนำมาตั้งเป็นสมมติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

สมมติฐานการวิจัย

1. ถ้าให้นักเรียนใช้กลวิธีเรียนด้วยการอ่านซ้ำ อ่านแล้วขีดเส้นใต้ และอ่านแล้วจับบันทึกแล้ว คะแนนวัดความจำจากเรื่องที่อ่านแล้วจับบันทึกจะมากกว่าการอ่านแล้วขีดเส้นใต้และการอ่านซ้ำ และคะแนนวัดความจำจากการอ่านแล้วขีดเส้นใต้จะมากกว่าการอ่านซ้ำ
2. ถ้าให้นักเรียนทบทวนเนื้อเรื่องที่เรียนด้วยการทบทวนแบบต่อเนื่อง และทบทวนแบบเว้นช่วงเวลาแล้ว คะแนนวัดความจำจากการทบทวนแบบเว้นช่วงเวลาจะมากกว่าการทบทวนแบบต่อเนื่อง

3. ถ้าให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงอ่านเนื้อเรื่องที่เรียนแล้ว นักเรียนหญิงจะได้อะไรมากกว่านักเรียนชาย

4. ถ้าให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงใช้กลวิธีเรียนด้วยการอ่านซ้ำ อ่านแล้วขีดเส้นใต้และอ่านแล้ววงคั่นทักแล้ว คะแนนวัดความจำภายหลังการอ่านจะแตกต่างกันไปตามระดับเพศชายและเพศหญิง หรือมีกิจกรรมระหว่างเพศกับการใช้กลวิธีเรียน

5. ถ้าให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงทบทวนเรื่องราวด้วยการทบทวนแบบต่อเนื่องและทบทวนแบบเว้นช่วงเวลาแล้ว คะแนนวัดความจำภายหลังการทบทวนจะแตกต่างกันตามระดับของเพศที่ต่างกัน หรือมีกิจกรรมระหว่างเพศกับแบบของการทบทวน

6. ถ้าให้นักเรียนที่ใช้กลวิธีเรียนด้วยการอ่านซ้ำ อ่านแล้วขีดเส้นใต้ และอ่านแล้ววงคั่นทัก โดยมีการทบทวนแบบต่อเนื่องและทบทวนแบบเว้นช่วงเวลาแล้ว คะแนนวัดความจำภายหลังการทบทวนจะแตกต่างกันตามระดับของการทบทวน หรือมีกิจกรรมระหว่างการใช้กลวิธีเรียนกับแบบของการทบทวน

7. ถ้าให้นักเรียนชาย นักเรียนหญิง ใช้กลวิธีเรียนด้วยการอ่านซ้ำ อ่านแล้วขีดเส้นใต้ อ่านแล้ววงคั่นทัก โดยมีการทบทวนแบบต่อเนื่องและทบทวนแบบเว้นช่วงเวลาแล้ว กิจกรรมระหว่างเพศต่างกันกับการใช้กลวิธีเรียนจะขึ้นอยู่กับแบบของการทบทวน นั่นคือ มีกิจกรรมระหว่างเพศ การใช้กลวิธีเรียน และแบบของการทบทวน

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาผลของการใช้กลวิธีเรียนและการทบทวนที่มีต่อการจำเนื้อเรื่องของนักเรียนที่ต่างเพศกัน และผลของกิจกรรมระหว่างตัวแปรทั้งสาม

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาว่า ระหว่างการอ่านด้วยวิธีการอ่านซ้ำ อ่านแล้วขีดเส้นใต้ และอ่านแล้ววงคั่นทัก กลวิธีใดจะให้นักเรียนจำเนื้อเรื่องที่อ่านได้มากกว่ากัน

2. เพื่อศึกษาว่า ระหว่างการทบทวนแบบต่อเนื่องและการทบทวนแบบเว้นช่วงเวลาจากการเรียนด้วยกลวิธีเรียน การทบทวนแบบใดจะทำให้ให้นักเรียนจำเนื้อเรื่องที่อ่านได้มากกว่ากัน
3. เพื่อศึกษาว่า ระหว่างกลุ่มนักเรียนเพศชายและกลุ่มนักเรียนหญิง นักเรียนกลุ่มใดจำเนื้อเรื่องจากการใช้กลวิธีเรียนได้มากกว่ากัน
4. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศต่างกันกับการใช้กลวิธีเรียน
5. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศต่างกันกับแบบของการทบทวน
6. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้กลวิธีเรียนกับแบบของการทบทวน
7. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศต่างกัน การใช้กลวิธีเรียนและแบบของการทบทวน
8. เพื่อศึกษาผลพลอยได้ที่นอกเหนือไปจากการทดสอบสมมติฐาน ในส่วนที่เกี่ยวกับค่ามัธยฐานเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนวัดความจำที่วัดภายหลังการทดสอบครั้งแรกไป 7 วัน
9. เพื่อศึกษาผลพลอยได้ที่นอกเหนือไปจากการทดสอบสมมติฐาน ในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้กลวิธีเรียนของนักเรียน

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัยครั้งนี้ แยกกล่าวเป็นสองด้านดังนี้

1. ด้านความรู้

- 1.1 ทำให้รู้ว่าการใช้กลวิธีเรียนโดยการอ่านซ้ำ อ่านแล้วขีดเส้นใต้ และอ่านแล้ววงคั่นที่ก กลวิธีใดจะทำให้จำเนื้อเรื่องที่อ่านได้มากกว่ากัน
- 1.2 ทำให้รู้ว่าการทบทวนแบบต่อเนื่องและการทบทวนแบบเว้นช่วงเวลา จะช่วยให้จำเนื้อเรื่องที่อ่านได้ดีกว่ากันหรือไม่
- 1.3 ทำให้รู้ว่ นักเรียนชาย และนักเรียนหญิง นักเรียนกลุ่มใดจำเนื้อเรื่องจากการใช้กลวิธีเรียนได้มากกว่ากัน
- 1.4 ทำให้รู้ว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศต่างกันกับการใช้กลวิธีเรียนหรือไม่

1.5 ทำให้รู้ว่ามีกิจกรรมระหว่างเพศต่างกับกับแบบของการทบทวนหรือไม่

1.6 ทำให้รู้ว่ามีกิจกรรมระหว่างการใช้กลวิธีเรียนกับแบบของการทบทวนหรือไม่

1.7 ทำให้รู้ว่ามีกิจกรรมระหว่างเพศต่างกัน การใช้กลวิธีเรียน และแบบของการทบทวนหรือไม่

2. ด้านการนำไปใช้

2.1 เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สามารถวางแผนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 เป็นแนวทางการวิจัยสำหรับผู้สนใจทั่วไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตดังนี้

1. ประชากรในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2531 จาก 8 อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ รวม 274 โรงเรียน รวม 8,391 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2531 จำนวน 384 คน

3. ตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 กลวิธีเรียน

3.1.2 การทบทวน

3.1.3 เพศ

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 คะแนนจากแบบทดสอบวัดความจำเนื้อเรื่อง

นียมศัพท์

นียมศัพท์เฉพาะของการวิจัยครั้งนี้

1. กลวิธีเรียน หมายถึง กิจกรรมที่ผู้เรียนใช้เพื่อช่วยให้สามารถจำเรื่องราวที่เรียนได้เพิ่มมากขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลวิธีเรียน 3 วิธี คือ

1.1 การอ่านซ้ำ หมายถึง การอ่านครั้งแรกอย่างคร่าว ๆ จนจบแล้วอ่านซ้ำเรื่องเดิมอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง

1.2 อ่านแล้วขีดเส้นใต้ หมายถึง อ่านแล้วพิจารณาดูว่ามีคำหรือข้อความใดที่เห็นว่ามีควมสำคัญต้องจำไว้ แล้วใช้ปากกาขีดเส้นใต้คำหรือข้อความนั้น

1.3 อ่านแล้ววงคั่นทึก หมายถึง อ่านแล้วพิจารณาดูว่ามีคำหรือข้อความตอนใดที่เห็นว่ามีควมสำคัญต้องจำไว้แล้ววงคั่นทึกคำหรือข้อความนั้น ๆ จะใช้คำ หรือข้อความของผู้คั่นทึกก็ได้

2. การทบทวน หมายถึง การอ่านเรื่องราวในใจภายหลังที่ใช้กลวิธีเรียนไปแล้ว การทบทวนมี 2 วิธีคือ

2.1 การทบทวนแบบต่อเนื่อง หมายถึง ทบทวนทันทีภายหลังที่ใช้กลวิธีเรียน

2.2 ทบทวนแบบเว้นช่วงเวลา หมายถึง ทบทวนทันทีภายหลังที่ใช้กลวิธีเรียน และทำกิจกรรมโดยการอ่านนิทานเป็นเวลา 15 นาที

3. การจำเนื้อเรื่อง หมายถึง การที่นักเรียนสามารถทำคะแนนได้จากแบบทดสอบวัดควมจำเนื้อเรื่องหลังจากการใช้กลวิธีเรียนและการทบทวน

4. แบบทดสอบควมจำเนื้อเรื่อง หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ โดยผู้เรียนสามารถหาคำตอบได้จากเรื่องที่อ่าน